

Curs acadèmic: 2012-2013

Assignatura: Sistemes polítics d'Àsia Oriental

Professor: Lluc López i Vidal

Despatx: 20.197

Descripció

En el marc dels Estudis Xinesos de la Universitat Pompeu Fabra, Sistemes polítics d'Àsia Oriental és una assignatura de 5 ECTS (aproximadament 30 hores de docència presencial i 80-90 hores de treball individual o en grup de l'estudiant) i, juntament amb altres assignatures d'economia, relacions internacionals, comerç i empresa, conformen el Mòdul 4 de Ciències Socials.

L'assignatura pretén analitzar la realitat política de l'Àsia Oriental des de la perspectiva pròpia de la Ciència Política. Per això, s'analitzaran alguns dels aspectes més rellevants dels sistemes polítics del Japó, Taiwan, Hong Kong i la Xina (RPCh).

L'objectiu principal de l'assignatura és debatre alguns dels elements claus de la realitat política d'aquests països i per aconseguir aquest fi, no ens centrarem en una anàlisi descriptiva de les diferents estructures i institucions formals de la zona (parlaments, poder executius, institucions), sinó que estudiarem aquells elements que incideixen de manera directa en la configuració d'aquesta realitat política com són els sistemes de partit, el paper dels partits comunistes de la zona, la incidència de les noves generacions de líders o les diferents teories sobre el poder.

En concret, pretenem investigar sobre la naturalesa dels diferents actors (partits polítics, faccions, actors subestatals, societat civil ...), les relacions entre les institucions de l'Estat i els ens locals, les diferents interpretacions i debats existents en els textos constitucionals, el paper de la burocràcia o els diferents sistemes electorals, per esmentar només uns casos.

Hem constatar que hi haurà presenta, a priori, unes característiques bastant diferenciades. No obstant això, l'anàlisi comparada ens permetrà anar descobrint al llarg del curs que entre ells també existeixen nombroses semblances. Per tant, l'enfocament de l'assignatura és comparat i eminentment politològic, considerant no només l'estructura i els actors del sistema, sinó també les interaccions entre ells.

En definitiva, en aquesta assignatura l'estudiant ha d'assolir els coneixements necessaris per, d'una banda, entendre aquells elements bàsics dels diferents sistemes polítics, i de l'altra, ser capaç d'analitzar i interpretar la majoria dels fenòmens polítics que es donen en cada un d'aquests països.

Coneixements previs

No cal tenir coneixements previs però sí és recomanable tenir alguns coneixements en Ciència Política.

En cas d'estudiants que no hagin cursat cap assignatura de Ciència Política es recomana la lectura detallada dels següents manuals.

El primer és el *Manual de ciència política* de Miquel Caminal, una obra completa sobre els principals aspectes de la ciència política, com per exemple les

ideologies, les formes de govern, la distribució territorial de l'Estat, els sistemes electorals o les polítiques públiques. El teniu disponible a la biblioteca de la UPF.

En anglès hi ha un manual molt complet, *Political Science: An Introduction* (diversos autors), que tracta sobre totes aquestes qüestions, però des d'una òptica més anglosaxona, (actualitzat el 2010). El teniu disponible a la biblioteca de la UPF.

Quant a l'estudi de la política comparada, hi ha un text en llengua catalana del professor Javier Astudillo, "[La política comparada](#)" (materials UOC), que aborda totes les qüestions relacionades amb els sistemes polítics comparats.

Objectius

- Familiaritzar l'estudiant amb les estructures de poder polític de la República Popular de la Xina, Taiwan, Hong Kong i Japó i entendre les seves dinàmiques.
- Facilitar que l'estudiant dibuixi un esquema on poder ubicar els diferents actors (individuals i col·lectius) i institucions que formen part del sistema, i veure com aquests interactuen entre ells.
- Estudiar la resposta que els diferents sistemes polítics ofereixen davant les demandes de la ciutadania.
- Basant-nos en la seva història recent i les seves tendències actuals, detectar quins són els principals reptes de futur (polítics, econòmics i socials) als que hauran de fer front els diferents països que conformen l'àrea, i reflexionar sobre la capacitat dels diferents sistemes de afrontar amb èxit, sense col·lapsar-.
- Entendre els sistemes polítics dels models estudiats, utilitzant adequadament els conceptes politològics i ser capaç d'aplicar-los en l'anàlisi d'altres sistemes polítics, a través de judicis raonats i objectius.

Competències generals

Instrumentales

- CG 2
- CG 4
- CG 5

Interpersonales

- CG 6
- CG 8
- CG 9

Sistémicas

- CG 10
- CG 12
- CG 13

Competències específiques del títol

CE1 / CE 2 / CE 4/ CE 6 / CE 9 / CE 10 / CE 11

Competències específiques de la matèria

- Capacitat per adquirir i analitzar de forma crítica coneixements sobre idees, autors i corrents teòrics en l'estudi dels sistemes polítics d'Àsia Oriental.

- Capacitat per identificar, comparar i analitzar els diferents sistemes polítics contemporanis de l'Àsia Oriental, especialment Japó, Xina i la península de Corea.
- Capacitat de valoració crítica dels diferents debats i paradigmes sobre l'anàlisi dels sistemes polítics.
- Capacitat de situar l'estudi dels diferents règims polítics d'Àsia Oriental en el debat sobre la democràcia i la governança.
- Capacitat d'usar les diferents eines teòriques i metodològiques de la Ciència Política per a la comprensió de la realitat política de la zona.
- Capacitat d'integració teòrica i metodològica de disciplines com l'economia, la sociologia, o les relacions internacionals per a comprendre de manera més complexa afinada la realitat política de la zona.

Resultats d'aprenentatge

- Identificar i descriure les eines conceptuals i metodològiques de la Ciència Política necessaris per a l'anàlisi dels diferents sistemes polítics d'Àsia Oriental.
- Identificar i descriure els diferents debats i paradigmes actuals sobre l'anàlisi dels sistemes polítics de l'Àsia Oriental, especialment les aproximacions a les teories de la modernització, a les teories de la convergència política i a la teoria de la democratització.
- Identificar i descriure els principals actors, processos i estructures polítiques de l'Àsia Oriental, especialment al Japó, la Xina i la península de Corea.
- Identificar i descriure les forces i factors explicatius dels canvis i continuïtat en els sistemes polítics d'Àsia Oriental.
- Identificar i descriure les similituds i diferències entre els sistemes polítics estudiats en el curs.

Temari

Tema 1. Introducció als sistemes polítics de l'Àsia Oriental

Tema 2. El sistema polític del Japó

L'estudi del poder: el policentrisme polític japonès. El sistema de partits (1955 i 1993). Els buròcrates. El final del sistema de 1995. Reptes de la política japonesa.

Tema 3. El sistema polític de Taiwan

Introducció històrica. Estudi dels diferents òrgans del país. El sistema de partits. Reptes de la política taiwanesa.

Tema 4. El sistema polític de Hong Kong

Els diferents òrgans polítics de Hong Kong. Relacions de dependència / independència en relació a la RPC.

Tema 5. El sistema polític de la República Popular de la Xina

Estudi de les estructures polítiques (divisió administrativa, estructura de govern, aparell del Partit) i dels principals processos que estan tenint lloc al país. Reptes de la política xinesa.

Activitats formatives

Presencial

- Classes magistrals: 1 ECTS
- Seminaris: 2 ECTS
- Tutories presencials: 0,5 ECTS

No presencial

- Lectura i anàlisi de textos i articles acadèmics: 1 ECTS
- Tutories no presencials: 0,5 ECTS

L'assignatura estarà dividida en classes teòriques magistrals i en classes pràctiques que requeriran la participació activa dels estudiants.

A més, fora de l'aula els estudiants hauran de treballar una sèrie de textos, llibres, manuals o / i articles de forma individual o en grup.

Durant tot el curs s'utilitzarà l'aula virtual com a espai comú per a totes les informacions relatives a l'assignatura (materials, lectures, fòrums de contingut, ...).

Metodologia

- Classe expositiva amb suport visual i conceptual de presentació electrònica (power-point ...)
- Estudi de casos i problemes, lectura, comentari i discussió analítica de textos, o articles crítics.

Tecnologies de la Informació i Comunicació (TIC)

- Ús d'aula global (moodle)
- Correu electrònic
- Recursos audiovisuals de la biblioteca

Avaluació

Aquesta assignatura es pot superar per mitjà del sistema d'avaluació contínua. En concret aquesta avaluació consta de:

- 1) En primer lloc, l'estudiant haurà de participar activament en els diferents debats i presentacions realitzades a classe i que seran proposades pel professor. La nota de la participació a classe i de les diferents presentacions orals serà d'un 10% de nota final.

- 2) En segon lloc, l'estudiant haurà de realitzar una sèrie de guies de lectura que s'indicaran a l'inici del semestre. Aquestes recensions comptaran un 30% de la nota.
- 3) En tercer lloc, l'estudiant haurà de realitzar un treball pautat que el professor proposarà a principi de semestre sobre alguns dels aspectes de l'assignatura. La nota del treball tindrà una ponderació del 30% de la nota final.
- 4) En darrer lloc, l'estudiant haurà de realitzar tres controls al llarg del semestre sobre el contingut teòric de les classes, tant el de les lectures obligatòries, com el contingut impartit pel professor a classe.

Aquests tres controls corresponen a:

Control 1: Tema 1 i Tema 2 (10% nota final)

Control 2: Tema 3 i Tema 4 (10% nota final)

Control 3: Tema 5 (10% nota final)

La ponderació total dels controls serà de 30% del total de la nota.

Recuperació

En casos especials, es podrà realitzar algun tipus de prova alternativa com examen oral, examen escrit, treballs específics de desenvolupament de temes, per poder superar i completar la part que necessiti recuperar de les proves en què s'estructura l'avaluació de l'assignatura.

El llistat dels estudiants amb dret a aquestes proves addicionals, el contingut de les mateixes i la data, lloc i horari, es publicarà a l'aula del moodle.

Requisits de les pràctiques

Alguns dels requisits sobre aquestes pràctiques són els següents:

- Els treballs s'han d'enviar a través de l'espai del moodle.
- En cas que aquest espai falli, caldrà enviar com a document adjunt, mitjançant un missatge enviat lluc.lopez @ upf.edu
- La lletra ha de ser Times New Roman de cos 12 i interlineat de 1.5. La bibliografia i les notes a peu de pàgina poden anar al final com a material complementari i no dins del còmput de les pàgines. En cap cas es modificaran els marges. Com a exemple de referència es prendran els marges proposats en el mateix word de la pràctica.
- Format del treball: Word. Recordeu que els treballs en pdf. no seran avaluats ja que no es poden introduir anotacions.
- Identificació del fitxer: COGNOM i nom de l'alumne + pràctica. Ex: Castell_Jordi_1.docx

- És imprescindible utilitzar com a mínim, dos articles de les revistes acadèmiques que s'indiquen al final del document. Qualsevol pràctica que no inclogui com a mínim els dos articles, no serà avaluada.
- Resulta igualment imprescindible citar correctament les fonts. No seguir aquestes pautes formals pot comportar una penalització en la nota o la no acceptació del treball.
- Per a l'avaluació del treball es tindran especialment en compte els següents aspectes:
 - La capacitat d'anàlisi i de redacció (correcció ortogràfica, sintaxi, ...).
 - La capacitat d'analitzar un tema sobre la base de la teoria i els conceptes dels temes estudiats a classe.
 - Les explicacions argumentades i documentades sobre el tema.
 - La capacitat d'extreure conclusions raonades.
 - La necessitat absoluta d'emprar fonts d'informació com bé articles de revistes especialitzades, monografies, etc.

Plagi i còpia

Un fenomen que ha proliferat i necessita un tractament ordenat i clar és el plagi. Es dona de dues maneres bàsiques:

- de fonts en paper (llibres, articles) o de documentació present a la xarxa (avui en dia tan fàcil de copiar i enganxar), sense citar la seva procedència i fent-los passar per propis;
- de treballs d'altres estudiants i / o d'altres semestres (en aquest cas hi ha dos responsables, el que presta el seu treball i el que el demana prestat i l'aprofita).

Per evitar caure involuntàriament-al plagi, llegeix atentament els exemples que trobaràs en aquest enllaç:

cv.uoc.edu/.../COM_EVITAR_EL_PLAGI_2.doc

Criteris de rigor acadèmic

Així, és indispensable que en el marc d'un programa d'ensenyament universitari d'aquest tipus els treballs i les activitats dels estudiants vagin molt més enllà de fonts i formes discursives de divulgació.

Les fonts divulgatives d'internet són útils, però en cap cas poden substituir les veus i els canals pròpiament acadèmics. La consulta de fonts com Wikipedia, la premsa informativa o els blocs lúdics no pot anar en detriment de la consulta i la cita bibliogràfica acadèmica. Els treballs de les assignatures, doncs, han de ser textos argumentatius, amb una estructura, llenguatge i rigor propis del gènere universitari.

Per a qualsevol dubte sobre aquestes qüestions és necessari que l'estudiant contacti amb el consultor. No seguir aquests criteris de rigor acadèmic pot comportar una penalització en la nota o la no acceptació del treball.

Criteris formals

Els lliuraments que es produeixin en l'assignatura s'han de regir per les següents pautes de tipus formal:

Presentació: A la primera pàgina de l'assignatura ha de constar la següent informació:

- Títol del treball
- Nom de l'alumne / a
- Curs acadèmic
- Numeració de les pàgines

Bibliografia

Cada treball ha d'incloure, en el seu últim apartat, una bibliografia que especifiqui les diverses obres utilitzades en el treball, així com d'altres fonts consultades, com ara pàgines web.

Hi ha diversos models vàlids de citació de referències bibliogràfiques. Si no s'especifica el contrari, heu licitar segons el Manual de l'American Political Science Association.

Per més informació, consulteu:

<http://www.ipsonet.org/data/files/APSASStyleManual2006.pdf>

Per a qualsevol dubte sobre aquestes qüestions és necessari que l'estudiant contacti amb el professor. No seguir aquestes pautes formals pot comportar una penalització en la nota o la no acceptació del treball.

Eines de suport per a la preparació i presentació de treballs

Material multimèdia elaborat per diverses universitats catalanes per donar suport a les competències lingüístiques i comunicatives en l'àmbit acadèmic.

[http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/ #](http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/)

Relació de revistes acadèmiques i de divulgació:

Sobre Ciències Polítiques i la regió d'Àsia Pacífic:

- [American Political Science Review](#)
- [Asian Journal of Political Science](#)
- [Asia Pacific Review](#)
- [East Asia Forum Quarterly](#)
- [Foreign Policy](#)
- [Harvard Asia Pacific Review](#)
- [Heidelberg Papers in South Asian and Comparative Politics \(HPSACP\)](#)
- [Journal of Current Southeast Asian Affairs](#)
- [Policy Review](#)
- [Political Studies Review](#)
- [The Journal of Asian Studies](#)

Sobre la República Popular de la Xina, Taiwan i Hong Kong:

- [China Fokus](#)
- [China Review International](#)
- [Journal of Chinese Political Science](#)
- [Journal of Current Chinese Affairs](#)
- [Observatorio de la Política China](#)
- [Question Chine](#)
- [The Australian Journal of Chinese Affairs](#)
- [The China Quarterly](#)

Sobre el Japó:

- [Electronic Journal of Contemporary Japanese Studies](#)
- [Japan Aktuell](#)
- [Japan Echo](#)
- [Japanese Journal of Political Science](#)
- [Social Science Japan Journal](#)
- [The Asia Pacific Journal: Japan Focus](#)
- [The Journal of Japanese Studies](#)

Calendari de classes

Setembre

- Dimecres dia 26: Presentació del curs. Tema 1. Introducció als sistemes polítics de l'Àsia Oriental.

Octubre

- Dimecres dia 3: Tema 1. Introducció als sistemes polítics de l'Àsia Oriental i comentari a classe de les lectures del dossier.
- Dilluns dia 8: El sistema polític del Japó. El policentrisme.
- Dimecres dia 10: El sistema polític del Japó. El sistema de partits.
- Dimecres dia 17: El sistema polític del Japó. Reptes i comentari a classe de les lectures del dossier.
- Dimecres dia 24: El sistema polític de Taiwan. Introducció històrica
- Dimecres dia 31: El sistema polític de Taiwan. El sistema de partits

Novembre

- Dimecres dia 7: El sistema polític de Taiwan. Reptes i comentari a classe de les lectures del dossier.
- Dimecres dia 14: El sistema polític de Hong Kong. Reptes i comentari a classe de les lectures del dossier.
- Dimecres dia 21: El sistema polític de la República Popular de la Xina. Estudi de les estructures polítiques.
- Dimecres dia 28: El sistema polític de la República Popular de la Xina. Estudi del Partit Comunista Xinès

Desembre

- Dimecres dia 5: El sistema polític de la República Popular de la Xina. Reptes de la Política Xinesa i comentari a classe de les lectures del dossier.
- Dimecres dia 12: El sistema polític de la República Popular de la Xina i comentari a classe de les lectures del dossier.
- Dimecres dia 19: Comparació sistemes polítics de l'Àsia Oriental. Exposicions a classe.

Bibliografia

- Ash, Robert, John W. Garver, i Penelope B. Prime, ed. 2011. *Taiwan's Democracy: Economic and Political Challenges*. New York: Routledge.
- Cabestan, Jean-Pierre, i Benoît Vermander. 2005. *La Chine en quête de ses frontières. La confrontation Chine-Taiwan*. Paris: Sciences Po Les Presses.
- Dourille-Feer, Évelyne, ed. 2002. *Japan. Le renouveau?* Paris: Les études de la documentation Française.
- Dreyer, June Teufel. 2012. *China's Political System. Modernization and Tradition*. Glenview: Pearson.
- Fell, Dafydd. 2012. *Government and Politics in Taiwan*. London and New York: Routledge.
- Gaunder, Alisa, ed. 2011. *Routledge Handbook of Japanese Politics*. New York and London: Routledge.
- Hayes, Louis D. 2012. *Political System of East Asia. China, Korea, and Japan*. New York: M.E. Sharpe Inc.
- Heberer, Thomas, i Claudia Derichs, ed. 2008. *Einführung in die politischen Systeme Ostasiens. VR China, Hongkong, Japan, Nordkorea, Südkorea, Taiwan*. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften.

- Hrebennar, Ronald J. 2000. *Japan's New Party System*. Westview Press.
- Huang, Xiaoming. 2009. *Politics in Pacific Asia. An Introduction*. Hampshire: Palgrave Macmillan.
- Inoguchi, Takashi, i Purnendra Jain, ed. 2011. *Japanese Politics Today. From Karaoke to Kabuki Democracy*. New York: Palgrave Macmillan.
- Joseph, William A. *Politics in China: An Introduction*. Oxford: Oxford University Press.
- Lu, Yu-Ting. 2010a. *Taiwán. Historia, política e identitat*. Barcelona: Edicions Bellaterra.
- . 2010b. *Taiwán. Historia, política e identitat*. Barcelona: Edicions Bellaterra.
- Reed, Steven R. 2011. «The Liberal Democratic Party. An explanation of its successes and failures». En *Routledge Handbook of Japanese Politics*, ed. Alisa Gaunder. New York and London: Routledge.
- Rüland, Jürgen, i et al. 2005. *Parliaments and Political Change in Asia*. Singapore: Institute of Southeast Asian Studies.
- Saich, Tony. 2011. *Governance and Politics of China*. Third. New York: Palgrave Macmillan.
- Stockwin, J.A.A. 2003. *Dictionary of the Modern Politics of Japan*. London and New York: Routledge.
- . *Governing Japan. Divided politics in a resurgent economy*. Singapore: Blackwell Publishing.
- Uchiyama, Yu. 2010. *Koizumi and Japanese Politics. Reform strategies and leadership style*. London and New York: Routledge.
- Yin-wah, Chu, i Siu-lun Wong, ed. 2010. *East Asia's New Democracies: Deepening, Reversal, Non-liberal Alternatives*. New York and London: Routledge.